

PORADNIK PRAWNY

Policja na Szczycie G8 w Heiligendamm, Niemcy (2007)

Czego możesz się spodziewać i jak się zabezpieczyć?

W 2006 roku regionalny parlament niemieckiego landu Meklenburgia – Przedmorze (Mecklenburg Vorpomen; dalej w skrócie: M-V), w którym w lipcu 2007 roku będzie mieć miejsce Szczyt G8, wydał nowy "Akt dot. Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego" ("Security and Public Order Act"), który podczas protestów zwiększył siły i władzę policji. Oficjalnie, akt ten został wydany w imię walki z terroryzmem i zorganizowaną przestępczością, ale jak pokazały regulacje ustawodawcze z Genui, Gleneagles oraz te, które wyszły podczas Pucharu Świata, policja wykorzystuje nadaną jej władzę prawną i wykonawczą przede wszystkim podczas demonstracji na szczytach oraz wydarzeń piłkarskich. Należą do nich: "czerwone strefy" (tzw. "red zones"), ograniczenia poruszania się, wielka liczebność policji, otaczanie przez nią demonstracji, masowe aresztowania i arbitralnie wydawane przepisy zakazu, które w trakcie protestów uderzają w obecnych w miejscach publicznych ludzi.

To ważne, aby każda osoba, która planuje przybycie na protesty przeciwko G8, mając na względzie ten rozbudowę przysługujących policji instrumentów oraz strategii działania, o nich informowała, jak również brała je pod uwagę podczas przygotowania akcji, podróży i komunikowania się przed, podczas i po Szczycie. Nie wszystkie z wymienionych praktyk policyjnych mogą być (wobec ciebie) użyte. Wydawanie przepisów bezpieczeństwa "na wyrost" to również forma gry uprawianej przez władzę, dlatego proszę, nie czuj się przerażony poniższą ich listą. Jak pokazały minione szczyty, począwszy od Genui do Gleneagles, prowadzenie udanych akcji protestacyjnych jest możliwe zawsze, nawet w przypadku obecności hord wojowniczo usposobionej policji.

W zakończeniu niniejszego tekstu znajdziesz różne przewodniki mówiące o tym, w jaki sposób można poradzić sobie z policyjnymi represjami, a także co powinieneś robić, a czego nie w razie aresztowania. Prosimy również o skorzystanie z podanych pod koniec strony linków, które przekierują do różnych, wydanych w języku angielskim, broszurek samopomocowych i solidarnościowych. Symbol "paragrafu" ("§") w nagłówku każdej części poniższego tekstu odnosi się do stosownego artykułu "Aktu dot. Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego" ("Security and Public Order Act") wydanego przez parlament Meklenburgii – Przedmorza (M-V). W poszczególnych akapitach wyszczególniono też odpowiednie środki zaradcze.

1. Sprawdzanie tożsamości (§29)

... oznacza to, że musisz okazać swój dokument tożsamości (dowód osobisty – ID card; paszport). Policja może dopełnić tego obowiązku po to, aby "zapobiec zaistniałemu w szczególnych sytuacjach zagrożeniu". Ponieważ to ona decyduje, co to jest "zaistniałe zagrożenie" (dosł. "immanent danger"), sprawdzanie przez nią tożsamości staje się czynnością rutynową, stosowaną szczególnie w policyjnych punktach kontroli "gorących miejsc", obszarów wokół szpitali, oficjalnych budynków oraz środkach transportu publicznego. Jeśli nie pokażesz dowodu osobistego, zostaniesz zabrany/ a na posterunek policji.

2. Odciski palców etc. (§31)

Potwierdzanie tożsamości domniemanego winowajcy popełnionego przestępstwa oraz zbieranie danych osobowych poprzez fotografowanie oraz pobieranie odcisków palców w Niemczech nazywa się "Erkennungsdienstliche Behandlung". Wedle istniejącego prawa należą do niego: pobieranie odcisków linii papilarnych dłoni i palców, robienie zdjęć, sprawdzanie znaków szczególnych ciała oraz nagrywanie głosu, aczkolwiek policja zwykle robi jedynie zdjęcia oraz pobiera odciski palców.

3. Przesłuchania oraz informacje, których powinieneś udzielić policji (§28)

Na terytorium całych Niemczech wszystkie osoby powinny podać policji tylko te i **ŻADNYCH INNYCH** informacji:

- imię i nazwisko;
- data i miejsce urodzenia;
- miejsce zamieszkania;
- narodowość.

Jeśli odmówisz podania tych informacji, zostaniesz ukarany/a grzywną.

4. Policyjne zatrzymania i przeszukania (§27a)

Policja może zatrzymywać osoby i pojazdy:

- w obrębie obszaru oddalonego 30 km od zewnętrznej granicy państwa (np. w Heiligendamm i Rostoku – miejscach planowanych protestów przeciwko szczytowi G8);
- w międzynarodowych miejscach podróży (np. na dworcach kolejowych i lotniskach);
- ze względu na prowadzenie “walki prewencyjnej z przestępstwem o znaczącej ważności” (np. znieważenie policjanta, naruszenie jego nietykalności cielesnej).

5. Przeszukiwanie osób (§53- 54)

Policja może cię przeszukać w celu skonfiskowania przedmiotów, a jako przyczynę przeszukania podać zamiar zapewnienia bezpieczeństwa Tobie (!) lub policyjnemu funkcjonariuszowi. Definicja “zapewnienia bezpieczeństwa” pozostaje w gestii policji. Może ona przeszukiwać twoje ciało jedynie przez ubrania, jak też inne, przenoszone przez Ciebie rzeczy, np. plecaki. Przeszukania może zwykle dokonać jedynie funkcjonariusz tej samej płci, jednak w przypadku “zaistniałego zagrożenia” może je przeprowadzić dowolny funkcjonariusz.

6. Przeszukiwanie przedmiotów (§57- 58)

Niemalże wszystkie przedmioty przez ciebie przenoszone, znajdujące się przy tobie lub w pobliżu oficjalnych budynków, mogą być przeszukane.

7. Przepisy zakazu (§52)

To szczególnie dokuczliwy środek, który szeroko może wykorzystywać policja. Przepisy zakazujące ludziom przebywania w pewnych miejscach, w M-V mogą być wydawane w odniesieniu do tych właśnie miejsc, a przez władze lokalne - dla regionu lub nawet całej dzielnicy. Mogą one obowiązywać do 10 tygodni. **MOŻLIWE, ŻE PODCZAS G8 PRZEPISY ZAKAZU ZOSTANĄ WYDANE DLA CAŁEGO MIASTA.** Taka regulacja prawna nie musi być wydana na piśmie. Jedynym ograniczeniem jest tylko to, że przepis zakazu nie może ograniczyć ci wstępu do własnego domu. Jeśli nie poddasz się tej regulacji, możesz być zabrany/a do policyjnego aresztu.

8. Areszt policyjny (§55- 56)

Obok wydawania przepisów zakazu, policja może ludzi zabierać do aresztu, jeśli “ich stan wskazuje na to, że znajdują się poza swoją kontrolą” (np. są pijani) lub w przypadku “zaistniałego zagrożenia dla bezpieczeństwa i ładu publicznego” (co może być, doprawdy, bardzo szeroko definiowane). Tzw. “areszty prewencyjne” mogą być przeprowadzone w celu “zapobieżenia” przestępstwom kryminalnym. Również - wtedy, gdy dana osoba zachęca do ich popełnienia np. w formie **BANNERÓW**, czy **ULOTEK**. Policja może cię aresztować także wtedy, jeśli posiadasz broń lub inne przedmioty, które zdaniem policji mogą być użyte jako broń lub też służyć do popełnienia występków kryminalnych.

Ponadto, **NIELETNI** (osoby poniżej 18 r. życia) mogą być zabrani do aresztu, jeśli “ukrywają osobę, której grozi areszt”. Mogą też być “przeniesieni do ośrodka opieki dla młodzieży” (w jęz. niem. “Jugendamt”).

9. Wstęp na teren własności prywatnej i przeszukiwanie domów (§59-60)

Pod pozorem podjęcia środka zmierzającego do zapewnienia ładu publicznego, policja może wejść do twego domu. Oficjalnie, na jego przeszukiwanie potrzebuje ona pozwolenia wydanego przez sąd, jednak w przypadku "zaistniałego zagrożenia" może być ono dostarczone ex post. Podczas przeszukania masz prawo do:

- obecności w każdym rewidowanym pokoju (zatem w twojej obecności policja może przeszukać tylko jedno pomieszczenie)

- podania ci przyczyny przeszukania;

- pouczenia cię przez policję o możliwych do podjęcia krokach prawnych;

- W PRZYPADKU WYRAŻENIA TAKIEJ PROŚBY – otrzymania podpisanej notatki policyjnej, na której musi być podana nazwa władz odpowiedzialnych za przeszukiwanie, jego przyczyna, czas trwania, data, jak również nazwiska obecnych przy nim osób.

BARDZO WAŻNE! ZGODNIE Z OBOWIĄZUJĄCYM PRAWEM MOŻESZ NICZEGO NIE PODPISYWAĆ (I NIE POWINIENIEŚ TEGO ROBIĆ)!

10. Informatorzy, tajni funkcjonariusze, obserwowanie, tajna inwigilacja (§33)

Użycie informatorów (osób nie będących z policji, a opłacanych przez nią za przekazywanie jej informacji) i tajnych funkcjonariuszy (policjantów, którzy sięgają po fałszywą tożsamość w celu rozpracowania interesujących ich ruchów politycznych) jest w M-V legalne. Policja może cię również obserwować, śledząc lub wykorzystywać do inwigilacji odpowiednie technologie (tj. mikrofony, kamery).

11. Sprzęt oraz broń policji (§102)

Policyjne "wyposażenie" w szczególności obejmuje kajdanki, armatki wodne, bariery techniczne (tj. szlabany, zasieki), psy, konie, pojazdy, gazy (typu: CN, CS oraz spray pieprzowy) oraz pociski (które nie mogą być użyte przeciwko ludziom). Do broni należą również: pałki policyjne, pistolety, rewolwery, dubeltówki na śrut oraz karabiny maszynowe. Typową, stosowaną bronią są gumowe pałki. Jednak, jak można było przekonać się w Goteborgu i w Genui, państwo jest również gotowe na użycie karabinów.

12. Czy policjanci są zobowiązani samodzielnie się wylegitymować?

W M-V funkcjonariusze policji nie mają obowiązku wylegitymowania się, co sprawia, że trudno jest przypisać czyny przestępcze konkretnym policjantom.

13. Inwigilowanie miejsc publicznych przy pomocy kamer (tzw. CCTV) (§32)

... jest legalne, o ile policja uzna to za konieczne dla wypełniania jej obowiązków. Dopuszczalne jest również w miejscach, w których popełniono co najmniej dwa czyny przestępcze (JAKIEKOLWIEK występki). Dlatego, SPODZIEWAJ SIĘ, ŻE BĘDZIESZ FILMOWANY/A.

14. Automatyczne rozpoznawanie tablic rejestracyjnych samochodów (§43a)

.... szczególnie będzie mieć miejsce przy wylotówkach, zjazdach z dróg oraz wjazdach na nie. SPODZIEWAJ SIĘ TEGO, ŻE NUMER REJESTRACYJNY TABLICY TWEGO SAMOCHODU ZOSTANIE ZAREJESTROWANY, GDY WJEDZIESZ NIM W REJON PROTESTÓW. Rząd regionalny zapowiedział, że chce zbierać takie informacje, aby porównywać je ze znajdującymi się w istniejącej już bazie danych. Choć np. bank gromadzący informacje dot. "niebezpiecznych zachowań" utworzono całkiem samowolnie, powinniśmy się tego spodziewać, że dane będą porównywane ze zgromadzonymi w Systemie Informacji z Schengen (Schengen Information System).

15. Podśluchy prewencyjne rozmów telefonicznych (§34a)

KAŻDY może być podsłuchiwany w imię prewencji. Obejmuje ona stały monitoring rozmów telefonicznych, wiadomości tekstowych tj. SMS-y oraz e-maile, kontrolę zawartości skrzynek poczty elektronicznej, wysłanej już i zapisanej korespondencji, a także tzw. "danych handlowych" (billingów z numerami telefonów osób, z którymi się kontaktowałeś). Ponadto, w M-V policja obecnie dysponuje techniczną możliwością użycia tzw. chwytaczy IMSI (International Mobile Subscriber Identity). Symulując stację - bazę telefonii komórkowej, sytuują się one na drodze pomiędzy twoim telefonem, a realną siecią GSM, rejestrując PRZEZ TELEFONY KOMÓRKOWE WSZYSTKIE ROZMOWY. Policja może w ten sposób zbierać numery, pod które dzwoniłeś/aś, z których dzwoniło do ciebie, jak również twój numer. W Niemczech operatorzy usług telekomunikacyjnych są zobowiązani do przekazywania policji tzw. danych handlowych z billingami rozmów Z OSTATNICH 6 MIESIĘCY. Chwytacze IMSI mogą ci również przeszkodzić w komunikacji telefonicznej. Policja ewidentnie stosowała tę metodę podczas protestów anty-nuklearnych. W ten sposób utrudniła ludziom porozumiewanie się, dezorientując ich, gdy zostali otoczeni kordonem policyjnym. Policja może również sprawdzać twoją lokalizację, wykorzystując tzw. "bezgłosowe wiadomości tekstowe SMS". Jediną, bezpieczną metodą uniknięcia inwigilacji telefonów komórkowych pozostaje ich WYŁĄCZENIE ORAZ WYJĘCIE KARTY SIM I BATERII. Najlepiej - jeszcze przed wejściem do nowego obszaru GSM. W ten sposób policja może ustalić jedynie twoją ostatnią lokalizację, gdy telefon był włączony.

Telefon (komórkowy) – tak, czy nie?

Ze względu na wysokie ryzyko inwigilacji telefonów (komórkowych), przed Szczytem G8 powinieneś zadać sobie pytanie, w jaki sposób ich używasz? Choć w kontaktach e-mailowych szyfrowanie PGP mogłoby zapewnić pewne poczucie prywatności, nie można liczyć na to, że jakkolwiek telefon nie znajdzie się na podsłuchu. Większość osób zapewne wybierze tę drogę komunikacji, lecz proszę, powstrzymajcie się przed wykorzystywaniem telefonu do prowadzenia rozmów na tematy polityczne lub umawiania się na spotkania.

16. "Profilowanie", czyli "tworzenie profili": porównywanie danych przez instytucje publiczne (§44)

Wedle niemieckich przepisów anty-terrorystycznych, na mocy wzmocnionego prawa od instytucji publicznych i prywatnych (tj. uniwersytety, ale również portal aukcyjny e-bay!) można się domagać ujawnienia wszystkich danych osobowych odnoszących się do "profilu" podejrzanych (np. ponad 24-letni, mężczyzna, pochodzenia arabskiego). Potem instytucje mogą porównywać te dane z tymi, zgromadzonymi w policyjnych bankach danych.

17. Przymusowe próbki krwi (§53, 4)

W imię "zapobiegania HIV", w razie "zaistniałego zagrożenia", policja z M-V może pobierać próbki krwi, przy czym to "zagrożenie" jest definiowane przez funkcjonariuszy, a odpowiednie przepisy sądowe - wydawane są ex-post. JEST WIELCE PRAWDOPODOBNE, ŻE W RAZIE ODNIESIENIA OBRAŻEŃ POLICJA POBIERZE OD CIEBIE PRÓBKĘ KRWI, jak też innych płynów cielesnych. Stanie tak również w przypadku pobicia przez nią demonstrantów. Możemy się spodziewać, że próbki DNA zostaną zabrane do niemieckiej bazy danych kodów DNA. JEŚLI POBRANO CI PRÓBKĘ KRWI, A MASZ HIV LUB ZAPALENIE WĄTROBY, TA INFORMACJA NAJPRAWDOPODOBNIJ TRAFI DO NIEMIECKIEGO, FEDERALNEGO BANKU DANYCH POLICJI "INPOL".

18. Nagrywanie na wideo z samochodów policyjnych (§52, 4)

Policja może cię filmować, gdy będziesz zatrzymywany w twoim samochodzie. I chociaż będzie ona zapewniać, że usunie ten materiał po całym zajściu, nie przypadkowo to nagranie może być wykorzystane do "wykrycia przestępstwa".

19. Międzygraniczna współpraca policji (prawo UE)

W ostatniej dekadzie zaobserwowaliśmy rozwój nieformalnego aparatu policji europejskiej. Zalegalizowana została (niemal) nieograniczona wymiana danych osobowych między siłami policyjnymi, jak również dwuznaczne moralnie współdziałanie władz sędziowskich, które osłabiło prawa oskarżonych (stosowane np. podczas procesów w Genui, czy Goteborgu). Protestanci z wielu krajów zmierzają się przede wszystkim ze zbieraniem ich danych osobowych oraz różnymi metodami utrudniania im podróży: od Systemu Informacyjnego z Schengen (Schengen Information System), przez odtworzenie międzynarodowej kontroli granicznej, banki podróżnych, aż po bazę danych z odciskami linii papilarnych "Eurodac". STRZEŻ się każdego, kto zechce pokrzyżować ci plany podróży. Środki, których użycia można się (również) spodziewać na szczycie G8, można podsumować następująco:

Przed szczytem:

- zakazy wjazdu i wyjazdu;
- osobiste wizyty i telefony z policji wzywającej cię na przesłuchanie;
- zobowiązywanie cię (na komendzie policji) do donoszenia na potencjalnych podejrzanych;
- konfiskata paszportów;
- obserwacja działalności;
- areszt prewencyjny;
- międzynarodowe kontrole granic (zawieszenie postanowień umowy z Schengen);
- wymiana danych między siłami policyjnymi z Niemiec, funkcjonariuszami z innych krajów UE oraz do niej nie należących.

Podczas szczytu możemy się spodziewać:

- policyjnych kontroli daleko przed właściwym regionem szczytu;
- inwigilacja przy pomocy kamer ruchomych oraz stacjonarnych z funkcją zoom;
- podsłuchy telefonów;
- obecność na szczycie obcych sił policyjnych, które będą pomagać policji niemieckiej w identyfikacji zagranicznych aktywistów. Obca policja będzie również obserwować i aresztować aktywistów ze swych krajów;
- przepisy zakazu;
- areszty prewencyjne (równoległe do stosownych, wydanych przez policję regulacji);
- szybkie procesy, szczególnie – w przypadku protestujących spoza Niemiec;
- deportacje uczestników protestów, pochodzących z zagranicy.

Co będzie się działo teraz?

Najbliższy okres poprzedzający Szczyt pokaże, w jaki sposób nowy arsenał środków przysługujących policji zostanie wykorzystany w praktyce. Jednak nawet w ramach porządku tego świata nie powinniśmy powstrzymać się od protestów i stawiania oporu. Dlatego czytając ten poradnik, proszę, zwróćcie uwagę nie tylko na przewidywane formy represji, ale również - aktywne metody protestowania oraz możliwości poradzenia sobie w przypadku agresji ze strony policji.

Powyższy tekst stanowi swobodne tłumaczenie streszczenia broszurek – poradników prawnych, które w sierpniu 2006 roku zostały napisane przez:

Rote Hilfe Greifswald
c/o Klex
Lange Straße 14
17489 Greifswald
greifswald@rote-hilfe@de
www.rote-hilfe.de

Pełna wersja tekstu w jęz. niem.:

http://www.gipfelsoli.org/Repression/RH_Greifswald_Flyer_SOG.pdf

Inne, anglojęzyczne Źródła na temat (anty)-represji:

O sprayu pieprzowym, gazie typu CS oraz innych rodzajach broni używanej przez bojówki policji:

http://gipfelsoli.org/Repression/autonomedical_collective.pdf

Praktyczny przewodnik nt. organizowania antyrepresyjnych akcji solidarnościowych: "Solidarity: Rough Guide. (Organiser la solidarité en cas de répression)". By Starhawk. www.starhawk.org:

http://gipfelsoli.org/Repression/solidarity_starhawk.html

Niezbędny na kampanie solidarnościowe, mały słownik terminów prawa karnego:

<http://gipfelsoli.org/Repression/Uebersetzungen.html><http://gipfelsoli.org/Repression/Uebersetzungen.html>

[tłumaczenie: ACK-Warszawa]

Podstawowe informacje prawne:

"ERMITTLUNGSAUSSCHUSS" (EA) to w Niemczech grupa pomocy prawnej, która ustala miejsce pobytu aresztowanych oraz pośredniczy w znalezieniu adwokata.

O czym musisz pamiętać przed demonstracją albo akcją?

- Weź ze sobą ważny dowód osobisty, paszport, wizę albo pozwolenie na pobyt;
- Weź ze sobą drobne i kartę telefoniczną;
- Weź ze sobą ubezpieczenie zdrowotne i 10 euro na wypadek pomocy medycznej;
- Weź ze sobą apteczkę pierwszej pomocy i niezbędne dla siebie lekarstwa;
- Zapisz sobie aktualny numer telefonu do grupy EA;
- Weź ze sobą coś do pisania;
- Zostaw niepotrzebne rzeczy w domu: weź tylko to, co jest dla Ciebie niezbędne na demonstracji;
- **Uwaga! Posiadanie przedmiotów chroniących i zasłaniających ciało (np. kaski itp.), broni, a także masek jest w Niemczech zakazane!!! Bądź więc ostrożny!**
- Na demonstracji nie ma miejsca na narkotyki i alkohol. Ich posiadanie i spożywanie naraża Ciebie i innych.
- Zostaw w domu kalendarz, notes z telefonami, zdjęcia.
- Koniecznie wykasuj wszystko z komórki;
- Zrezygnuj z soczewek kontaktowych i tłustych kremów.

O czym musisz pamiętać podczas demonstracji albo akcji?

- Zastanów się, co mówisz na demonstracji: wśród jej uczestników zawsze są tajniacy;
- Nie rób zdjęć oraz nie nagrywaj na kamerę wideo osób i akcji;
- Nie idź na demonstrację sam, a także sam z niej nie wracaj;
- Kiedy policja zatrzyma jakąś osobę, zapisz na kartce jej nazwisko, imię, datę urodzenia, miejsce zameldowania, narodowość, a następnie przekaz grupie EA;
- Zwykli ochroniarze nie mają praw przysługujących policji (np. nie mogą Cię wylegitymować).

Kiedy zostaniesz zatrzymany:

- Wykrzykuj do otaczających Cię ludzi swoje imię, nazwisko, datę urodzenia, miejsce zameldowania i narodowość;
- Podaj policji jedynie swoje imię, nazwisko, miejsce zameldowania, datę i miejsce urodzenia oraz narodowość;
- **Poza tym nie mów nic!!!**
- Nie składaj zeznań. Masz prawo milczeć. Komisariat, samochód policyjny i cela nie są miejscami do rozmów! Obciążasz tym tylko siebie i innych!
- Niczego nie podpisuj!
- żądaj od policji informacji na temat powodów zatrzymania;
- Spróbuj skontaktować się z grupą EA i poinformuj ją o miejscu zatrzymania Ciebie i innych osób;

- Wnoś sprzeciw w przypadku przeprowadzenia wstępnych czynności policyjnych (zdjęcia, odcisk palców, waga, znaki szczególne ciała, itp.) oraz w razie pobrania próbki DNA. Także - wtedy, gdy nie przynosi to żadnego rezultatu. W żadnym wypadku nie zgadzaj się na dobrowolne pobranie próbki DNA (śliny, włosów i komórek). Niczego nie podpisuj!
- Najpóźniej muszą cię wypuścić pod koniec następnego dnia albo doprowadzić przed oblicze sądu;
- Kiedy masz wrażenie, że zbyt szybko nie wyjdiesz na wolność, to najpóźniej w chwili doprowadzenia cię przed oblicze sądu domagaj się adwokata. Pomoże ci go znaleźć grupa EA. Przed sądem masz prawo milczeć. Nie mów nic!

Po wypuszczeniu na wolność:

- Od razu skontaktuj się z grupą EA, także wtedy, gdy wcześniej nie miałeś z nią kontaktu, być może zrobić to ktoś za ciebie.

Kontakt z grupą antyrepresyjną w Polsce:

anarchistsolidarity@yahoo.com